

for Råde var Medlem af Kommissionen. Jeg tror, at den ærede Forslagsstiller og Kollegaer ogsaa ere i Stand til at føde maaste en mere begrundet Dom end mange af de Herrer, som have siddet i Arbejderkommissionen; altsaa, det skal ikke efter min Mening være en Indvending mod det foreliggende Lovforslag. Der er mange Ting, jeg har at indvende derimod, navnlig hvad Formen angaar, og skulde det gaa videre frem paa sin Bane, skal jeg ikke holde mig tilbage med mine Bemærkninger. Men een Ting skal jeg dog nu sige til den høitæredede Minister, nemlig at det forekommer mig, at hans Indvendinger mod det Arbejde, der vil være forbundet med at bringe denne Prioritetslovgivning i Stand, virkelig være aldeles ugrundede. Det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgkreds (Scharling) bemærkede med Rette, at hvis Laanene bleve fordelte over alle Kommuner, vilde der blive 900 og saa og saa mange Kroner til hver Kommune. Til at uddele saadanne Laan behøves der ikke i hver Kommune at oprette særlige Bureauer. Det er aldeles unødvendigt at udarbejde Statuter (Afbrydelse af Ministeren). Ja, den herværende Bestyrelse maa have et Bureau og Statuter, men det er lige saa let at ordne saadanne Bureauer og Statuter, som at ordne en Kreditkasse for Husmænd. Derfor forekommer det mig, at det høie Thing bør tage mod dette Lovforslag med nogen Velwillie og i alt Fald lade det gaa videre, for at det kan blive drøftet og mulig ophøiet til Lov i en forbedret Skikkelse.

Duff: Jeg tror, at jeg har hævdet skarpt og bestemt, at, naar jeg takkede de ærede Forslagsstillere for deres Forslag, saa var det særlig for, hvad der i dette indeholdtes om Driftsloaen, og ogsaa fordi en af de ærede Forslagsstillere, det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds (Th. Nielsen), udtalte baade ved Forebyggelsen og i Aften, at han var villig til at ville tage alle mulige Hensyn til alle Sider. Det var min Hovedgrund, hvorfor jeg udtalte, at jeg var glad ved Forslaget og takkede. Naar nu særlig Arbejderkommissionens Betænkning er kommen til at spille en Rolle her, og det ærede Medlem for Aarhus Amts 2den Valgkreds (Ingerslev) sagde, at jeg slet ikke havde talt om Forslaget, saa var det de to Talere, der havde Ordet før mig, som begge kom ind paa baade dette om Driftsloaen og ogsaa om Arbejderkommissionen.

Jeg skal nu først med et Par Bemærkninger vende mig til det ærede Medlem for Aarhus Amts 2den Valgkreds. Det ærede Medlem og jeg kjende hinanden paa dette Omraade fra et andet Sted, men jeg skal ikke komme dybere ind paa hans Udtalelser; men naar det ærede Medlem sagde, at, for at Husmænd kunde være i Stand til at modtage saadanne Driftsloaen, skulde de have en Udvikling, saaledes at de virkelig kunde drive deres Jord paa en Maade, saa de kunne

leve af den, er jeg fuldstændig enig med det ærede Medlem deri. Men skjøndt jeg har været kaldet til Arbejderkommissionen, som den ærede Minister minde mig om, maa jeg dog atter rette en Bebrejdelse til det ærede Ministerium, thi i den Betænkning, som blev tilfattet dette Ministerium, blev det henfattet, om Staten vilde bidrage til Oprettelsen af Skoler, i hvilke den tilkommende Husmand kunde uddannes til sin Stilling, om Staten vilde foranstalte udarbejdet og fordelt en Anvisning til Dyrkning af Husmandsblodder, dels med Hornkvag og dels med Spade og bidrage til Udbredelsen af hensigtsmæssige Plouge og Kræftøi for Hornkvæg, og til Uddeling af en Hævedag for mindre Jordbrugere blandt Landets Husmænd — fra Kommissionen blev der henvist til en bestemt Bog, — om Staten vilde forhøje Præmierne for ypperlig Dyrkning af Huslodder og endelig, om Staten vilde bevilge en Sum til Udlaan til jordbesiddende Husmænd. Høve vi set det Mindste til, at Ministeriet er kommet med et eneste af disse Forslag, skjøndt disse Forslag virkelig ere saadanne, som kunde være til stor Nytte? Vi have ikke set det Fjerne til, at det ærede Ministerium, siden Arbejderkommissionens Betænkning blev afgiven, er kommet med noget Forslag i den Retning (En Stemme: De komme nok!). De komme nok, siger et æret Medlem, ja, vi pleie at sige i Sylland, at, naar vi ville vente, saa kunne vi faae Standerborg. Det forekommer mig, at det kan anvendes ogsaa her. Jeg vil sige, at, det forunder mig, at den ærede Minister ikke har set sig foranlediget til at komme med saadanne Forslag, som han absolut maa vide, ere i høi Grad egnede til at komme frem i Råde, fordi de netop, om jeg saa maa sige, skulle lave Jordbunden i Stand til, at saadanne Forslag kunne gjøre virkelig Nytte. Naar saa ærede Medlemmer her i Thinget, fra hvilken Side det saa end er, ville give Stødet til, at vi virkelig kunne komme til at gjøre Noget for Smaafolk, saa siger jeg dem Tak. Men jeg kan ikke yde Ministeriet denne Tak, fordi det forholder sig fuldstændig roligt, og jeg skal, medens jeg henvender disse Ord til det ærede Ministerium og særlig til Indenrigsministeren, som er til Stede, i Anledning af, at han udtalte, at Kommissionen arbejdede ivrigt, og at det ikke var passende for mig, som var Medlem af Kommissionen, at yltre mig, som slet var, bemærkede, at jeg virkelig længtes efter, at det Tidspunkt kunde indtræde, at vi kunne komme til Forhandling om Kommissionens Arbejder paa et Sted, hvor vi kunde udtale os saaledes, at det kan høres Landet over. Kommissionen har nu ingenlunde arbejdet saa ivrigt. Jeg skal nævne et eneste Exempel, saa haaber jeg, at den ærede Minister ikke vil sige, at Kommissionen har arbejdet ivrigt. I de sidste Dage af forrige Rigsdagssamling havde vi Møde i Kommissionen, og det blev bestemt, at vi skulde have Møde igjen sidst i Mai. Sidst i Mai